

Ze zijn jong, bevlogen en hebben niet veel met het woord vrijwilligerswerk. Toch zetten ze zich belangeloos in voor de samenleving. Zo helpen ze leeftijdsgenoten in kwetsbare situaties, ouderen die hulp nodig hebben en eenzaam zijn en iedereen daar tussenin. Hun organisatie heet TijdVoorActie. “We zijn de samenleving aan het veranderen.”

DOOR WILLEMIEN VELDMAN-MARSMAN

TIJDVOORACTIE

Hoe de jonge generatie samen leven vorm geeft

Scherp beschouwd is TijdVoorActie een grassroots beweging die no-nonsense hulp biedt waar deze nodig is. Zonder daar al te ingewikkeld over te doen. Ontstaan rond de kerstdagen, negentien jaar geleden, toen directeur-initiatiefnemer Eelke Dekens (39) met leeftijdsgenoten aan tafel zat bij het Leger des Heils en daar in gesprek kwam met mensen voor wie het kerstdiner een van de weinige lichtpuntjes in het jaar was. Dekens: “Wat deze mensen ons vertelden

en wat wij daarvan meekregen was voor ons aanleiding om in actie te komen. Er zijn zoveel mensen eenzaam en kwetsbaar die hulp kunnen gebruiken, terwijl veel jongeren juist op zoek zijn naar iets waarmee ze concreet van betekenis kunnen zijn voor anderen. Gewoon hier en nu en niet in een beoogd later.”

Veranderende samenleving

Door deze twee – mensen met een hulpvraag en jongeren – van meet af aan op een laagdrempelige manier met elkaar te verbinden en het vooral dichtbij te zoeken, is een beweging ontstaan die veel verder reikt dan het geven van praktische hulp aan kwetsbare mensen door een aantal bevlogen jongeren.

Anno 2020 is TijdVoorActie uitgegroeid tot een eigentijdse, bruisende netwerkor- ganisatie van meer dan 10.000 jongeren, actief in 30 steden en dorpen verspreid over het gehele land, die nauw samenwer-

ken met scholen, zorginstellingen, kerken, maatschappelijke organisaties, lokale overheid en bedrijven en met vertakkin- gen naar programma’s van allerlei andere instanties. En ja, daardoor verandert gaan- deweg ook de samenleving én de manier waarop deze is georganiseerd.

Maatschappelijke diensttijd

Zo heeft TijdVoorActie YourCube geïntro- duceerd. Dat is de verbindende schakel tussen het nieuwe MDT programma (maatschappelijke diensttijd) van de Rijks- overheid en jongeren die op zoek zijn naar een bij hun voorkeuren en ideeën passende manier om deze te vervullen. Daarnaast werkt TijdVoorActie nauw samen met de Vereniging NOV aan het programma Sa- men Ouder Worden om jong en oud met elkaar te matchen, en met de SESAM Aca- demie om het financiële draagvlak van de lokale netwerken te versterken door onder meer lokale ondernemers te betrekken.

**No-nonsense
hulp waar deze
nodig is**

Wat doet TijdVoorActie

- *Praktische klussen, zoals helpen bij een verhuizing, tuinonderhoud of opruimen en schoonmaken voor mensen die dat zelf niet kunnen. Dit is vaak eenmalig of tijdelijk.*
- *Sociale activiteiten, zoals bijles geven aan statushouders of kinderen met een leerachterstand, het zijn van een maatje, spelletjes doen in een bejaardenhuis, wandelen met mensen. Dit is vaak voor langere tijd.*
- *Evenementen. Veelal in groepsverband, in samenwerking met scholen en verenigingen.*

Dekens: “Onze missie is dat jongeren zich inzetten voor mensen in kwetsbare situaties in hun omgeving zonder of met een heel beperkt netwerk.” Overigens zijn dat niet alleen ouderen, ook leeftijdsgenoten en anderen worden geholpen. Daardoor komt een beweging op gang van jongeren die zelf het initiatief nemen om het samen leven met anderen in dorpen en steden inhoud en betekenis te geven.” De verschillende samenwerkingsverbanden versterken de veranderkracht van TijdVoorActie én de andere organisaties. De opmars van de participatie-samenleving

noodzaakt daar trouwens ook toe. Veel meer dan in het verleden zullen bestuurders, beleidsmakers en burgers gezamenlijk moeten optrekken om bepaalde beslissingen te nemen over lokale aangelegenheden. Jongeren spelen daarbij een cruciale rol. Zij zijn bij uitstek de generatie die het samen leven in de toekomst, vandaag de dag al vorm, inhoud en betekenis kan geven.

Sociale pioniers

Verreweg de meeste jongeren zijn best bereid om zich belangeloos in te zetten voor anderen en de samenleving als geheel. Ondanks de vooral onder ouderen breed gebezigde gedachte dat veel jongeren weinig tot niets over hebben voor anderen en vooral gericht zijn op zichzelf en de korte termijn. Simpelweg omdat jongeren, zoals ook Dekens zegt, mensen zijn. En ieder mens ongeacht leeftijd, afkomst, religie of herkomst, wil er graag toe doen en van betekenis zijn voor anderen. Dat jongeren zich geen jaren aaneenverbinden aan een vereniging of organisatie zegt dan ook niets over hun inzet en betrokkenheid. Dat leert onderzoek van

Maatjescontact vrijwilligersnetwerk
Serve the City Utrecht

onder meer de Rotterdam School of Management, evenals de praktijk van TijdVoorActie. Het is wel de kunst jongeren te betrekken op een manier die bij hun leven en omstandigheden past.

“De manier waarop TijdVoorActie werkt sluit aan bij de leefwereld van jongeren en bij hun tijd en talent”, vertelt Dekens. Concreet: lokaal wordt TijdVoorActie – vaak onder een andere naam – gerund door jonge, sociale pioniers, daarin ondersteund door het landelijke XpertiseCentrum TijdVoorActie. Ieder netwerk is een zelfstandige stichting met een eigen identiteit en signatuur, die aansluit bij situatie en hulpvragen in de betreffende stad. In Amsterdam heet het netwerk Ympact020, in Apeldoorn Skill-Ability, in Leeuwarden Network Time to Connect. Kenmerkend voor deze en de andere netwerken is dat jongeren worden aangesproken in hun eigen taal, via de voor hen gangbare media en dat matches niet alleen uitgaan van de hulpvraag, maar ook van het talent van jongeren en waar zij hun bed voor uitkomen. Die combinatie verklaart vermoedelijk een groot deel van het succes.

Overigens hebben de meeste jongeren weinig met het woord vrijwilligerswerk. Dat lijkt op werken in vaak langjarige verbintenissen. Wat deze jongeren doen zien ze als iets anders. Ook al zwoegen ze regelmatig ergens een hele dag in een tuin, met het leggen van laminaat of komen ze wekelijks bij iemand over de vloer voor een gezellig praatje of huiswerkbegeleiding. Zij zien hun inzet vooral als een manier om zichzelf te ontwikkelen door anderen te helpen. En dat vinden ze boeiend, aldus Dekens. “We zijn de samenleving aan het veranderen. Staps-gewijs en van onderop.” ←

Websites:

<https://www.tijdvooractie.nl/>
<https://www.yourcube.nl>